[per]fectionem admittere hanc catenationem rerum ubi omnia
[i]tam arcto inter se vinculo, et veluti foedere connectuntur, unum
si rana implicet, implicabit cognitionem, quae animam illam cognoscit,
si animam implicet implicabit mundum, si mundum implicet, implicabit totius
orbis.

Dicendum: ergo Angelus videns intuitive lapidem cognoscere poterit omnia possibilia a Deo instanti, quia Angelus videt intuitive, non necessario videt comprehensive sed videt rem illam sine connexionem cum omnibus, sicut beati videndo omnipotentiam Dei vident eam esse virtutem omnium productivam, res tamen in particulari non vident: unde, quod 2o contrarius Angelus videns animam, aut alium Angelum, non cognoscit gratiam, visionem beatam, et unionem hypostaticam.

Disputatio 2a.

De Existentia Divina, Sectio 1a.

Causa 1a est illa, quae est primum principium a quo res omnes creatae in suo esse dependent: huiusmodi causam non posse demonstrari demonstratione a priori, ratio est, quia demonstratio a priori procedit per causas, prima autem causa nullam aliam habet priorem se, alioquin iam non esset prima, solet tamen demonstrari hac demonstratione.

Res creatas, quas videmus produci, dependere, et produci, vel dependent a se vel ab alio: non a se quia prius produceret ... existens ante rem productam, nihil autem ante se ipsum existit: si ab alio et hoc rursus erit ens a se, vel ab alio productum, si primum habeo intentum, si secundum dabitur aliquod primum improductum, a quo res aliae producantur,

et

hoc ē 1ᵃ rā: si 2ᵘᵐ reddit eandem qō, quare etiam sistendum ē in aliq cā improducta, & admittendus ē processus in infinitum.

Licet improductis cū possibile, & impossibile admittatur processus in infinitum adhuc viget argum, nam adhuc illa collectio entium infinitorum ēēt producta ac dependens: qō ab alio, qd ēēt primum oium creaturarum, itaq & in illa collectione rerum dand alig improducta, ā q relig dependeant, et hoc intentum, & ois res sit producta, et tunc qro, ā quam sint producta, n ā se, nihil n potest sibi praestare primum ēē, alias existeret, antequm existeret: qō ab aliq distincto ā tā collectione, cū nā extra illam dēt admitti alig cā improducta, ā q dependeat illa collectio.

Dices: tām collectionem rerum divisive sumptam ēē productam, et inter se dependentem, n tn tām collectione sumptam, eo mō, q in circulo catenarum, qlibet pars ē connexa ā alia, tōs circulus n ē connexus ā allio, sed tantum secum. Sed ctā 1ᵒ, q ille circulus productus fuit ab alio. ctā 2ᵒ q in nostro cā ē diversā rō, nam illi circuli n mutuo producunt, et causant, sed inter se uniuntur, qd nō duo mutuo uniantur n varat: at nō qq illis circuli creaturarum mutuo producerent, et sibi invicem in eodem genere efficientis ēent cā, et qd in eodem hlibet q ad existām ēēt prior, et posterior alia, prior, qhis cā, posterior, q his effectus.

Sectio 2ᵃ

De dependentia creaturarum ā 1ᵒ efficiente.

Quaeritur 1ᵒ: vt cā 2ᵒ dependeant ā cā 1ᵃ! a fidei creis dependere=

dens à Deo q ad suam productionem x.ª illud etiã prius fuda sit, et ita q ad suam conservationem x.ª illud sapientiæ undecima Q.mo posset aliquid permanere, nisi tu voluisses: pr roe 1.º, qa omne creatũ ē, qd dependeat essentialiter à Deo: sed qd dependet essentialiter ab alio dependet ab illo in fieri, et conservari: ergo Thesis.

Major pr, qa si creata n. dependerent essentialiter à Deo, possent existere sine Deo, et Deo n. existente possent existere, qd n. ē dicendum. 2.º: qa n. ē dicendum, qd magis pendeat lux à Sole, quam creata à Deo: at vero lux dependet à Sole in fieri, et conservari: ergo Thesis.

3.º, qa hæc dependentia pertinet ad perfectissimum Dei dominium ut possit ponere et disponere de creaturis, illasque anihilare, et n. anihilare ut Deo placuerit.

Dices: opera artificiis creati v.g. ex statua solum pendet in fieri à suo artifice creato: ergo idem dicendum de creaturis ... Dei. Nego conseq., nam dependentia creaturæ à Deo ē major ob majorem defectibilitatem ipsius creaturæ ... Dei, quæ major defectibilitas n. datur in statua ... artificis. Neque dicas creaturas ideo indigere sui conservatione qa tenderent in n. esse: n. hoc dicas, qa creaturæ ideo indigent conservari, qa sunt defectibiles, et n. sibi sufficientes sine Deo.

Quæres 2.º: Utrum res aliqua possit se ipsam conservare saltem indirecte? R. negatiue: qa nulla res concurrit ad sui productionem et si eiusdem ad se ipsum n. ē actio realis, conservatio ē actio realis, ac proinde n. potest esse eiusdem ad se ipsum: itaque conservatio directa ē productio actio

re-

realis, et hæc n. ē eiusdem cũ se ipsum, sicut ēt n. ē relatio, nec ē unio: hoc illigē naliter, nam, ut s.ª dixi posse rem aliqm eleuari ad se 2.º producendam, ita dico posse rem aliqm eleuari ad se ēt conseruandam. ~

Obiic. 2.º: res facilius conseruatr, qm 1.º producitr: sed hoc ex eo ē, qa res producta n. concurrit ad sui productionem, maxiē uō ad sui conseruationem: gō Rª. R. ad maj. si loqmur de conseruatē directa rem eadem difficultē, qa produci, conseruari, nam sec.ª Diuum Chrysostomum n. minus ē continere mundum, qm facere, nam sec.ª Diuum Ambrosium, amplius ē mundum conseruare in suo ēē, qm initio creare: si uō loqmur de conseruatē indirecta p. resistam ad contrarium uim, difficilius rem produci, qm conseruari, uim gō ē de conseruatē directa, et n. de indirecta: addo argum n. pbare rem conseruare se ipsam in adqte, sed n. requirere tantum influxum in 2.º instti, qntum reqrebat in 1.º. ~

Obiic. 2.º: lux amoto sole stim perit, calor amoto igne, adhuc pmanet: gō ideo ē, qa calor seruat se ipsum, n. uō lux. Nego conam, major ratio ē dispitas, et na rerum, et n. lux momento tpe producitr, ita tpe momento perit, calor successiue perit, sicut successiue producitr; deinde calor pendet a sole in fieri, et n. pōt in conseruari lux uō in fieri, et conseruari. ~

Obiic. 3.º: ex eo, qd ad psentiam ignis uideamus produci alicuius ignem colligimus unum ignem alium producere: gō ex eo qd amoto igne uideamus calorem persistere colligimus calorem se ipsum conseruare. ~ Hoc argum pbat calorem se conseruare qte. R. cr. in tantum sensibus credendum, in qntum ratio rōi n. aduersantur, Deum autem conseruare oēs res demonstratum ē, nam si n. dependeret a se, q. ad productionem, nec ēt q. ad conseru=

uem

oim, nam conservaõ ē continuum fieri, seu continuatem.

Obiis 4º: creē ā n. ipsis ī solo generali Dei concursu operantis: ergo ē ā se ipsis ī solo generali Dei concursu conservantis. Cōa tenam, qa in eo, qd una res ab alia producatr, aut conservetr nulla datr ratiō, ut stetr in eo, qd producatr, aut ā se conservatr: Ite creē insit appetitus natis ad sui conservaõem, et appetitus iste pōa ad aum, hoc ē tantum ad sui conservaõem directe ā Deo & n. ā se faciendam, & tt aliq mō se conservet indirecte, aut ferendo contraria, hoc n. variat.

Obiis 5º: sequr ex his, qd Deus speciali concursu conservat hõis, vitiosos et erroneos, sed hoc dedecet Deum: ergo illd. Rñ: Deum n. dedecet ēē productiō hõis vitiosi: ergo neqe conservaõ: ergo, nec productiones nec conservatiōs horum hõum st ā Deo, ut ā fūli cā, sed ut ab Aūct. nē, et cā vñi ad qm spectat concurrere cū iis partibus ad eorum effectus, et illos pūt suapte nā exigunt conservare: unde eorum malitia moralis n. imputatr, sed solis cūs ē r partibus: illud Gēneseos: Requievit Deus ab oī opera qd patravat, n. intelligitr de conservaõ rerum, sed de productioñ, & conservaõ novarum specierum.

Subsectio 3ª

Utrū creā dependeant ā Deo quoad operaõem?

Affirē ī vīsiā sn.tª: pūo, qa creē st entia per participaõem: ergo ēt agentia: ergo n. sl in essendo sed ēt in operando dependent ā Deo: unde sicut per solam substractionem concursus potest Deus illas destruere, facere qi ut desistant ab essendo, sic ēt per solam substractionem concursus potest Deus illas impedire, facereqi, ut desistant ab operando.

Pr 2º: qa Deo tribuendus ē perfectior mus operandi creā: sed hic ē immediatus: ergo Ma, Pi minor, qa inīd

sic

sic melius intelligitur quo pacto possit Deus anihilare effectus creaturum, et ... anihilandi, et sit effectus pertinet ad solum Dei dominium: deinde melius intelligitur quo pacto causa prima possit inhibere 2.am ne operetur, et quomodo de facto inhibuerit ignem babylonicum, ne pueros hebreos comburerit: tandem sic melius intelligitur dependentia creaturarum a Deo, non solum in essendo, sed in operando, quod pertinet ad dominium Dei, dicit non dependere perfecto modo possibili: atque dependendo in essendo, et operando dependent perfecto modo possibili: quod erat ...

Neque dicas 1.o: ad salvandum Dei dominium sufficere quod creatura dependeant in operando a voluntate Divina, tanquam a conditione: non hoc dicas, quia maior, et dignior est dependentia ut a principio, quam ut a conditione, in creatura autem debet admitti dependentia maior, et Deo dignior, quia hoc faciat ad perfectum Dei dominium.

Neque dicas 2.o: operationem causae passive non pendere immediate a Deo, et id dicunt de operatione activa; non hoc dicas, nam operatio passiva pendet a Deo, non ut causa passiva, quia non recipit, sed ut a causa activa, quia agit.

Neque dicas 3.o: causam creatam continere in se totum effectum, ac proinde se sola posse illum producere: non hoc dicas, quia causa creata continet effectum dependenter, et non independenter a Deo, et si continentia effectus in causa non facit quod non dependeat in essendo a Deo, sic etiam non faciet, quod a Deo non dependeat in operando.

Neque dicas 4.o: quod si causa prima, et 2.a concurrunt immediate ad eundem effectum, una erit superflua: non hoc dicas, quia quaelibet sufficit ad effectum non simpliciter, sed in suo genere Deus in genere causae primae et ultimae, a quo omnes res dicunt essentialem dependentiam, creatura in genere causae 2.ae, quae dependet essentialiter a prima concurrente sicut in operante.

Sub=

Subsectio 2.a
V.trum Deus decurrat c. creã eo modo q. ipsa operatur.

R. affirm.e c. Mag. S. in Mysticã, disp. 22, sect. 5.a P.P. (?) Vasq., Martinone S. I., tract. 2.o, d. 13, n.o 301 (?), pr. quia aõ q. creã operatur ē et creã; sed ōiß creã dependet à Deo: ergo et illa aõ p. se ipsam dependet à Deo et à creã: prob. cons.a, quia aõ dependet à creã mediat.e immediata dependentia divin. pendet à Deo, quia ē creã et n. dependet p. aliam aõem, quia et facto n. dato aõ aõnis: ergo aõ creã et Dei ē eadem: explicatur, quia n. implicat q. ead. aõ egrediatur à duplici prin.o, sicut n. implicat q. ead. unio terminetur ad duplex extrem: ergo una aõ n. producitur p. aliam: ergo eadem aõ ē immediata dependentia à Deo et à creã.

Hac doctrina, et hoc dicitur in 13 liberis: ratio ē quia aõ libera ut potest creã dependet imme. à Deo: sed n. potest dependere p. aliam aõem, quia amittat libertatem: ergo et aõ libera creã dependet p. se ipsam à Deo minor (?) ostenditur, namque aõ q. Deus produceret roem creã libertatem antecederet ipsam aõem creã, ut potest, q. erat iã aõnis creata, sed posita aõe Dei n. possit n. dari aõ creã, quia n. potest dari aõ sine termino: ergo posita aõe Dei n. esset in manu creã eius aõ libera, explicatur, quia ōiß iã, seu solo antecedens nario connexa ipsi tollit libertatem: sed aõ Dei esset iã antecedens actionem creã, et nario c. illa connexa: ergo tolleret libertatem ōio creã.

Ex data doctrina sequitur, q. ead. aõ sit vitalis, et n. vitalis,

fi=

libera et n. libera, transiens et immanens, nam qtus egrediens a Deo nec est vitalis, nec immanens qtus ab egrediens a crea est vitalis et immanens qtus egrediens a Deo est libera et qtus egrediens a crea. necessaria erit talis ab necessaria. R. haec oia n. esse absurda in diversorum.

Quaeres 1o: an concursus ca. 1a. aliquo modo distinguatur a concursu creat.

Ra. primus est eadem id, quod ab dicit in recto, nulla ibi interveni distinctio a parte rei, nam, ut dixi, eadem ab, quae egrediens a Deo, et egrediens a ca. 2a. an ibi detur distinctio virtualis, Dicit S. Licet dici posse hos concursus distingui per diversas denominationes, ca. 1a et ca. 2a. denominatio concursus ca. 1a. dicit in obliquo ipsam causam 1am et denominatio concursus cae 2ae dicit in obliquo ipsam causam 2am, utraque in recto dicit actionem: addis, posse etiam dici distingui hos concursus distinctione virtuali exeg. ex parte conceptus apprehendentis eundem concursum a parte rei modo, ut Divinum exprimentes scilicet, illum, quatenus ut dependet a ca. 1a, modo ut creatum, quatenus dependet a ca. 2a.

Quaeres 2o: Utrum sit prior concursus Dei, an concursus creat.

R. hic nullam dari prioritatem, aut posterioritatem, quia ira per idem, quod se ipsum n. datur prioritas, aut posterioritas sed concursus Dei, et creae est id: quod dictum est. Quaeres 3o: Utrum hic concursus exeat prius ab una ca., et posterius ab alia. R. negative, quia iste concursus est actio indivisibilis: sed ab indivisibilis n. potest pendere ab una ca., quin simul pendeat ab alia: ergo concursus n. exit prius ab una ca., quam ab alia: probatur minor: quia ab est essentialis dependentia ab utraque ca.: sed si n. dependeret in aliquo prioritate ab utraque ca. n. esset essentialiter ab utraque dependens, eo, quod existeret in aliquo prioritate quin ab utraque dependeret: ergo ab indivisibilis n. potest pendere ab una ca. quin dependeat ab alia.

De=

Deinde n. potest ao prius existere à creā, qn creat à Deo, qa in illo priori aō eēt creā, et n. penderet à Deo, sed creā pendet essialitr à Deo: gō in eo priori et dependeret à Deo: sed neq. potest prius procedere à cā 1ā, qā in eo priori jam talis aō n. sit illectiua ē illectio, et viceit uolitiua ē uolitio, et consequenter uictalis, q mō autem pt intelligi ta= lis, qn procedat ab effectu, et vicissim à effectū, qa visio n. prius egredit ab intellectu, qm ab oē, neq. visio Deū prius egredit à lumine griā, qm ab illo: gō id dicit aō ē exeunte à Deo, et à creā.

Dic 1ō: prior ē impulsus artificis, qm impulsus instri: gō et aō prius egredit à Deo, qm à creā. R. im= pulsum artificis eē priorem, qm impulsum instri, v. g. malei, qa sit impulsus alsti: prius n. artifex imprim= it impulsum, et maleum, et maleus postea includum.

Dic 2ō. Cā 2a dependentiā 1a: gō et aō ut depindebit ab aōe cā 1ā, eritq. posterior. R. cam 2am pendere à prima, quia sunt distinctae: at uero actio Dei, et creaturae est eadem ut probatum ē.

Dic 3ō: hac operationis causalis ē uera. Deus concurrit cū cā 2ā liberā, qa ipsa se determināt: et hac ē uerā ideo creā se determināt, qa De= us concurrit: gō datt mutua prioritas. R. tales propositiones eē uerās, n. tn causales proponentes aliqm conditionem distinctam, qa neq. aō Dei ē condō aōnem creāe, neq. è stā, qa et una tantum aō, sed et uerā, qa 2a facit hunc sensum,

(ut=

creã debrãt Deum ad concurrendum ad actũ liberum
& 2.º facit hunc, q.a creã se debrãt indiget concur=
satione Dei. ~

Ex dictis constat Deum concurrere ã cã libe=
ra ad actũs, nunc potest dubitari, an et concurrat ad actum pec=
cati? Affirmative venit Ad. ex cõi DD. J.T., 1º, q.a
sic melius apparet dominium Dei in omnes creãs. Dices
q.a tam cã ultis est Adamus suum, quam Deus, q.a Ada=
mus genuit alios, à qq. reliq. omnes processerunt: Deus uõ
si n. concurreret immẽ ad actũ peccati, ita se haberet, q.a ha=
rueret hões, à qq. actus peccati procederent. ~

Dices cum Durando, et Della, q. asserunt
n. omnes creãs indigere concursu Dei ad omnes suas opera=
tiones, sed satis est concursum externũ, quis creã in=
digent produci à Deo, et conservari, ut postea suis viribus
operentur. Dices, inquam, Tridentinum, sess. 6.ª, can. 6.º,
definit ibid.: Si quis dixerit mala opera ita ut
bona Deum operari, n. permissive solũ, sed et proprie et per se
adeo, ut sit proprium opus eius n. minus quam dictio Judae
quam vocatio Pauli, anathema sit. Sed si Deus concurrit ad
actum per eandem actiõ operat peccatum proprie, et per se: ergo
nostra opinio contrariat fidei. ~

Resp. Concilium hoc loco agere cont.a Luthe=
rum, et Calvinum, q. dicebant Deum nobis suadere,
hortari, impellereq., et instigare ad peccandum, et
tam proprium opus dei esse Adulterium Davidis, quam
vocationem Pauli, ideo ergo concilium eam propositi=
onem, ac per se peccati, eamq. hortando suadendo,
et impellendo operetur ad peccatum, et nãt Deum
hoc

hoc mō illum cavē d. ȝcurȝu, autem ꝓhicō nihil habē agit,
& sic extendendi sunt galij [illegible] si nobis oppositi ex dictis,
qa sic nat Deum ēē pcti cam moralem, Addit, qd mul=
tos hoīs doctos, q Concilio interfuere, postea docuisse Deum
ꝓhicē ȝcurrere ad acum pcti, qd n. facerent, si ȝtrarium
dictum ēēt in Concilio.

Ĕmo si q patbs ꝓpriē, & pse illigit, qd Deus
ꝓhicē n. influat in acum peccati, heresia erit opinio Bela
qa docet Deum ꝓhicē n. ȝcurrere ad acum bonum. Sequla pt, q
xto ȝcilium Deus opponit bona opera ꝓpriē, & pse, & male n. op=
ponit ꝓpriē & pse: gō si q patbs ꝓpriē, & pse illigit influ-
xum ꝓhicum, ēē de fide Deum n. influere ꝓhicē in pccum: et
fide ēē Deum ꝓhicē influere in ais bonis, qd nat Bela,
Vñ in hoc Canon nihil a ȝcilio defnit de influxu ꝓhicō
tam in ais bonis, qm in malis.

Urgebis tu adhuc, qa Deus ꝓhicē opponit pccis:
gō peccat. Multiphiter satisfit huic argō; Dicitur De=
um ȝcurrentem ad pccum peccare, qa ipse displicet in
peccato, & minis et hortatu nos terrere, ne peccemus.
Deinde munus sui nā exigit, ut dia agenti creō tribuat ȝcur=
sum, qd si agens creatum ȝcursu abutatur, in malum ipse,
et n. Deo imputabitur peccatum, sicut si quis ense
occidat hoīem homicidium n. imputabitur ensi, sed ei, q
ense abusus fuit.

Ĕnbis: Si pius displiceat in peccato paulli
et illum intendat avertere a peccato hortatibus, ā
minis, si tu ei det ȝcursum peccabit ipse petrus.
Ergō Deo displiceat peccatum, si tu det ȝcursum
ad illud peccabit. Resp. negando, qa Deus sic

pōte

potest tam aliis tenetur se accomodare exigentiae creaturarum concurrendo cum liberis libere: at uero non est tam aliis ipse bonus, et ideo non tenetur ad concurrendum, imo si concurrat ad peccatum, quia id ei prohibetur.

Et uero possit Deus absolute dici tamen physica causa aliis peccati, in quo Theologica, ubi communiter docent absolute non posse dici, ne uideamus aliis modo haereticis consentire, qui dicebant Deum esse causam sicuti peccatorum, et uero est potest, quia absolute peccati tamen uidetur, scilicet inducere aliquam causam moralem in peccatum, quod uero haec Deo conueniat, non potest absolute dici tamen physica peccati, tum ad peccatum physice concurrat, et haec tantum Theologi.

Subsectio 3a.

An Deus possit efficere causam 2am, quae substituat causam primam.

Difficultas est: an Deus delegare possit creaturam suum immediatum concursum, ita ut ipsa creatura immediate tantum concurrat ad superiorem suorum effectuum, et concurrat loco Dei cum aliis [illegible], et [illegible], et aliqui: [illegible] Arriaga, in physica, disp. 10, no 32 fatetur in hoc esse possibili non uero de facto nullam uideri repugnantiam, et Hurtadus, ibidem, disp. 10, no 33, dicit se ad hoc nondum, non reperire instantiam, quae conuincat, neuter ob Authoritatem D. Thomae, et conuersus in oppositam sententiam id ualet absolute docere et asserere, quod non: ad difficultatem.

Dico negative, probat Hurtadus, quia non posset

quod credimus Deum concurrere efficienter cum existentibus ... et omnino non posse concurrere sine nobis in 1.o et efficienter concurrere cum omni necessario esset substituendam ... Dei, distinctum a Deo non esset creatura quae non po=sset concurrere sine nobis in 1.o nec in 2.o distinctum concursu imo creatura, alioquin in 1.o desineret esse in 2.o creatura desineret esse creatura.

Probatur 2.o opponimus, quod implicat quod non possit Deus concurrere ad omnes operationes creaturarum: atque si non concurrat immediate se=quitur non posse concurrere ad multas operationes creaturarum, et probatur: nam si non concurrat immediate, quod solet ad producendum lumen talis adaequate egrederetur tantum a sole, sed haec relatio huiusmodi est nec Divinitas a Deo possit dependere immediate, quod non sit aequa=liter egreditur ab uno agente, nec aequaliter ab alio potest egredi: ergo debuerunt aliquae operationes creaturarum, quae postulent aequaliter a Deo non de=pendere, quod est contra [illegible] creaturae. Probatur 3.o Ad perfectionem Dei dominium in creaturas spectat, quod illae a Deo dependeant immediate, sicut intelligitur quod pro facto eas possit modo perfectionis immediate anihilare: Deus autem non potest cedere perfectionis suae dominium, sicut non potest cedere scientiae, omnipotentiae, etc.

Dices 1.o: Si Deus immediate concurrat ad lumen gloriae ad visionem Beatam, non implicat tamen quod sit creatura, quae concurrat media visione Dei: quia et concurrat immediate in ordine ad quamlibet operationem creatam, non implicabit aliqua creatura, quae concurrat immediate visione Dei. Nego consequentiam, quia concursus Dei in ordine ad cognitionem, ita est proprius Auctorum, ut videamus in aliquibus ipse [illegible] sicut [illegible], unde quod ad hunc concursum inferimus in Deo saltem Divinitas posse [illegible] concursus non est in 2.o, ita est proprius Dei, ut nihil sibi videamus in creaturis unde a sibi inferre possimus Deum posse alteri de=legare etc.

Q

Qui iter narrando creationem, quia fieri actum Deum, mediatu non minuit perfectionem Dei, nam de facto cognoscitur in creaturis tanquam per speculum, ut actum mediatum, imo ad Dei excellentiam spectat, quod illum in via, non nisi per speciem cognoscam: at vero fieri hominium sit mediatum, et non immediatum creationi est contra perfectionem Dei, et Adae, quod quando Deus sit actum mediatum, adhuc est immediatum, at vero quando haberet hominium mediatum, non haberet immediatum.

Dices 2º: Deus non potest se solo placere aliis, ergo etiam 2ª de facto placuit, et sic hoc fit sine conjunctione in hominio Dei: quod si tertio a rege creationem, nam de ratione Divini obiecti, quod possit placere ut placibile, et de ratione hominii, quod possit non omnem creationem directe disponere illam imperando, vel illi imperando, et hoc habet de facto, quod vero non possit per se solo placere omni creaturam, id provenit ex eo, quod non sint placibiles omnino, sicut ex eo quod non possit placere creatum perfectionem, vel eleva- tionem per creationem non derogat eius obiecto, sed hoc possit facilitate: at vero, quod non possit absque placere aliquam creationem, habet etiam hominium Dei.

Dices 3º: Deus potest cedere attributis omnipotentiae, et substituere creaturam, quae possit creare: ergo etiam posset cedere attributis omnipotentiae, et substituere creaturam, quae possit immediate placere.

1º non est proprium omnipotentiae creare tantum, sed creare principaliter. Dico 2º, Deum in eventu, quod substitueret creaturam, sibi potentiam ad creandum principaliter, adhuc immediate concurreret: at vero si substitueret creaturam ad placendum tantum, iam Deus non immediate placeret, quod est notandum.

Dices 4º: posse placere, est quid perfectum in Deo, autem vero placere est quid extrinsecum, nullamque in Deo po-

nens

nus perfectionum, quo Divinus pendet hoc ab illo à Deo, et procedendo totum contra autem perveniendum videtur pendet à Deo, nec ob hoc est quod dissimilis est, et ita, constringit, possit non produci à Deo omnino, quod naturaliter imperfectio est in Deo creatum non posse esse sine influxu Dei, ipsum posse esse sine illo, et sic maxime Deus magis Dominus creaturae, intelligitur, quod ita, quod creatum existit, nativè debere omnino à Deo produci, sicut absolutè statuit Deus esse, et non videret quidem futurum, si hic esset exiturus, cum tamen, quod sit exiturus, si à Deo ignoraretur, magna erit imperfectio in Deo.

Subsectio 4ª

Utrum detur 1ᵃᵐ, quoad spem etc.

Duplex datur decretum: 1ᵘᵐ quoad speciem effectus, 2ᵘᵐ quoad individuum. 1ᵘᵐ datur quando causa est se est determinata ut ad unum, ut ad certas, et tres effectus: 2ᵘᵐ datur quando causa est se est indifferens in actu 1° ad producendum hunc, et illum effectum intra eandem speciem, et determinatur ab alia ad producendum potius hunc, quam alium. Difficultas modo est: Utrum detur 2ᵃᵐ, quoad speciem etc.

Affirmative statuit Aur., Arriag., P.N., etc., et sequitur S. L., tractatu 2°, de iis, n° 385: quia hoc decretum, nihil aliud est, quam, quod postulet causa 2ᵃ, quod Deus illa concurrat ad talem speciem effectus, v.g. postulat ignis, ut si Deus vellet concurrat, concurrat ad calefaciendum, non vero ad infrigidandum, et sic de aliis: sed hoc postulandi datur in causis: ergo quaevis causa determinata quoad speciem, et datur, quia Deus tenetur ex officio causae 1ᵃᵉ concurrere cum iis 2ᵃ accommodando se illis, iuxta illarum exigentias.

Secundo contrariam statuit, Lessius, quod de auxiliis artic. 3°, Alvarez de Auxiliis, n° 8°, Bañes 2ᵃ parte, quod 19 ar=

to io, ꝑqq arguis 1°: Cā 1.ª detrāt 2.am q ad induum: gō ipsā
detrāri ā 2.ª q ad ꝑpem, aliq̄n diuersis ēent in uniuerso priores,
et posteriores. Nego coñ, neq urget ꝑbaō, nam cā 2.ª
n̄ detrāt 1.am, aliqd in illa ꝓducendo, sed exigendo dtiue, ut di-
ipsi se accomodet ipsi ꝑhanc ꝑpem āāiy.

Arguis 2.° Deus libere concurrit cū ijs 2.is ipsi ā
se, et n̄ ab ijs detrātt, ad ꝓducendum potius hanc, quam illi-
am ꝑpem effectuū. R. Deum libere detrāri ad concurren-
dum cū igne concurrere parat ab igne detrātt, et ad aliam ig-
nem, et ad calorem ꝓducendum ꝑ suā exigentiam ca-
usā.

Arguis 3.°: cā 1.ª libere se detrāt, q ad in-
duum: gō et ipsā ad ꝑpem. Nego conñ, qa cā
2.ª, v.g. hō exigit ꝓductionem hōis, et ideo detrāt Deum
ad ꝓductionem ~~animis~~ hōis, et n̄ leonis, hō uō ad ꝓd-
ucendum hoiem n̄ exigit detrāē hanc coniuñ aīm. cū
ꝑpe, qd detrātt ā Deo, n̄ detrātt ꝑpluritas, neq aliqd a-
liud, ꝑ libertem diuinā, adhuc n̄ ꝑōt Deus, si uelit, se non
conformare cū exigentia cā 2.ª.

R. ꝑbis: ꝑpes includitur in induō: gō si Deus
se detrāt ad induum, etiā se detrāt q ad ꝑpem inclusam in in-
duō. R. concedendo conñ, qd renat cāi ꝑposita, cā n̄
2.ª n̄ detrāt 1.am ad diuersum ꝑpefuum in [illegible] in
in duō detracto, sed ad ꝑpem inclusam in hoc, et alio indiuo
disjunctiue, seu indeterminatē sumpto, qd cū cāi ꝑhorum diuersum ira-
ms detrāē q ad ꝑpem.

Subsectio 5.ª

An cā 1.ª detrāt 2.am q ad induum.

Alij dicūt aliqm cās ~~pot~~ pos se determinare ad in=
duum, et pbant, qa detreminare ad induum nihil aliud ē,
qm facere, qd hic induum hinc et nunc potius producatr, qm
aliud: sed aliq cā 2a id et facto hent: Ppr, qa Angeli
in operibus á Deo influxis, et beati in visione Diuinā ui-
dent necc ay possibiles: qō ex oibus, qs uident possunt hos
eligere q alios.

Coīs dri resolutio ē Deum detreminare cam 2am q
ad induum: ppr, qa cā 2a ē se ē indifferens ad plūs nō effus: sed
n. datr aliud prium determinans ad hunc potius qm ad illum
effum, nisi cā 1a, et hoc ptet: nam cā libera, q amat ppter
ne nl amorem n. ptt hunc potius eligere qm alium, q n
n. cognoscat in induō plūs ay possibiles, et nllus, n. ualet
unum, qm alium eligere: qō n. ptt se detreminare ad hunc
potius qm ad illum, et si hoc het cā libera á fortiori id
het naturā.

Deinde cāe n. hent majs connexionem c uno, qm c alio
effu: qō nisi á Deo determinentr n. producunt aliqm in ind=
uō: dicit n. assignari prium á q cā determinetr, nam circ=
unstia temporis et locus, et dispositiones n. exigunt t se
magis hunc, qm illum effum n. n pt ad hunc nō
effum minus indiā, qm ipsa cā: qō si cā se n detre=
minat q ad induum, n. illam detreminabunt circunsta-
tiā. Contra qs determinat cam ad has potius disposit[illegible]=
nes recipiendas t producendas, qm ad alias eiusdem spei
n. aliae dispositiones, c ē in causis in infinitum:
qō natis recurrendum ē ad Deum.

Confirmatr: qa si hic nō effus peteret polu
illas in his circunstijs tantū, segretr prim, q pt=
dics

actus fuit ante filium postulare ex n[atu]ra sua filium, et esse primogenitos, et mayores, et minores natu alios, qui determinato tempore filium postulent: item hoc, quod in hoc lo[co] nati essent n[on] possent in alio nasci, unus enim esset genitus Brachara et alius Roma: Christus idem n[on] [illegible] n[on] decerneretur, si diverso lo[co], et tempore nasceretur.

Contrariam sententiam tenet Vasquez, et Arriaga in physica; qui opponunt 1o: si ca[usa] in his circumstantiis n[on] est determinata ad unam actionem ergo [illegible] an sit indeterminata ad duas, et tres, et cur non potius ad infinitas: sed hoc n[on] est dicendum quia virtus ca[usae] est finita nec potest esse indifferens ad infinitas actiones: ergo talis ca[usa] n[on] a Deo, sed a circumstantiis determinatur.

R. ca[usam] 2am esse indeterminatam ad unam ex infinitis actionibus, ex quo n[on] sequitur habere virtutem infinitam, n[on] dicimus posse exercere omnes actiones collective, sed aliquam ex illis explicative exsistere sicut ille qui dicere non potest transire in aliquam ex multis navibus, si tamen illi hac una paretur, et n[on] alia n[on] potest transire in aliqua: sic ca[usa] 2a de se indeterminata ad aliquam actionem ex infinitis supposito tamen, quod ad hanc illi a Deo paretur et n[on] alia, solum potest exire in hanc operationem, et n[on] in aliam.

Opponunt 2o: hanc n[on] ca[usam] in his circumstantiis operari [illegible] est hanc n[on] aliam, et n[on] alia: ergo [illegible] determinet ad operandum in his circumstantiis se determinet ad operandum in individuo, n[on] enim habet aliam actionem in his circumstantiis operatam a Deo, nisi hanc a [illegible]. R. ca[usam] 2am in his